

Feladatterv az idősök életminőségének javítását célzó koncepció 2022. évi tevékenységére

Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata az Idősök életminőségének javítását célzó koncepció 2020-2024. célkitűzései és feladatainak megvalósítása érdekében a 2022. évben az alábbi tevékenységek végrehajtását vállalja:

Épített környezet

Külső terek és épületek

Cél: A külső közösségi terek és épületek (épített környezet) szempontjából a beavatkozások célja, hogy az ezekre vonatkozó tervezési, fejlesztési és kivitelezési folyamatok az időskorú népesség diverzifikált igényeinek és szükségleteinek tudatában, velük konzultálva, őket bevonva történjenek. Az idősbárát épített környezet kialakításának a szempontjai érvényesüljenek.

Feladatok:

- nagyobb létszámú rendezvények megtartására és helyi közösségek működésére alkalmas belső közösségi tér (Civil Ház) kialakítása;
- az idősök által (is) használt külső és belső közösségi terek számának további növelése;
- a meglévő külső közösségi terek folyamatos megújítása: karfás padok, illemhelyek, közvilágítás, vízvételi lehetőségek,
- középületek, intézmények további akadálymentesítése, belső közösségi terek akadálymentesített kialakítása;
- új külső közösségi térelemek bevezetése: magaságyások, minikertek, fedett szabadtéri elemek, látható-hallható és érthető jelzések, memóriafejlesztő, fizikai aktivitást ösztönző és társas kapcsolatokat építő közösségi játékok;
- Belvárosban ingyenes WIFI elérésének kialakítása (Egészség útvonal elérése céljából).

Közlekedés

Cél: Biztonságos, hozzáférhető és akadálymentesített, az idős és más akadályozott társadalmi csoportok számára kielégítő és megbízható közlekedési szolgáltatások és infrastruktúrák érvényesítése, amelyek lehetővé teszik a lakosság számára a mobilitás, a függetlenség-önállóság és társas kapcsolatok fenntartását és bővítését.

Feladatok:

- javaslat az országos szolgáltatónak az alacsony padlózatú autóbuszok számának növelésére;
- közszolgáltatásokkal ellátott városrészek és közszolgáltatásokban hiányt szenvedő városrészek összekötése közösségi közlekedéssel;
- autóbusz menetrend korszerűsítése, idősbárát idősávok kialakítása;
- napközben a kevesebb utashasználat miatt kisebb buszok használata;
- az új lakóparkok közösségi közlekedési lehetőségeinek felülvizsgálata;

- az idős emberek gyakori útvonalain (kórház, belváros stb.) megerősített autóbuszos közlekedés;
- jegykiadó automaták frekventált helyeken;
- totemoszlopok idősbarrá tétele (hallhatóbb, érthetőbb és olvashatóbb szöveg);
- a közlekedési területek korszerűbb megvilágítása;
- intelligens közvilágítási rendszer kiépítése;
- a közbiztonság fokozásának szemlélete a közvilágítás javításával;
- a gyalogos forgalmat segítő megoldások biztosítása, balesetmentes közlekedés támogatása, jelzőlámpák hangjelzéseinek kialakítása a frekventált kereszteződésekben;
- siket személyek részére olvasható, érthető jelzők elhelyezése;
- kerékpárutak bővítése, a meglévők javítása, fedett kerékpártárolók kialakítása.

Lakhatás, lakókörnyezet

Cél: Adekvát, biztonságos, időskorban is jól használható és fenntartható lakhatási körülmények megteremtése, a meglévő ingatlanállomány és az újonnan épülő ingatlanok olyan irányú átalakítása/építése, amely jobban összhangban van az idősebb korosztályok szükségleteivel, igényeivel.

Feladatok:

- a lakáspiac reagálása az idősök szükségleteire, a most tervezett épületek minden tekintetben legyenek felkészülve a későbbi időskorra;
- a Wel-Hops ajánlások figyelembevételével az idős emberek lakásának speciális, önálló életvitel fenntartását segítő átalakításának támogatása, a helyi lakás-átalakítási pályázat szélesítése;
- az időszerű időskori lakhatási problémák válaszainak beépítése a lakáskonceptióba;
- az idősbarrat lakhatás szempontjainak érvényesítése a tervezésben;
- garzonlakások számának növelése;
- otthoni szakápolási, gondozási lehetőségek fejlesztése;
- az önállóságot támogató szociális alapszolgáltatások kapacitás hiányainak oldása (házi segítségnyújtás).

Társadalmi környezet

Társadalmi részvétel

Cél: Az idősebb korosztályok társas aktivitásának növelése, a magány és izoláció csökkentése, megszüntetése. Olyan támogató környezet kialakítása és fenntartása, amely kedvez a társas interakcióknak és aktivitásnak, értelmes-tartalmas és hasznos elfoglaltságok lehetőségét teremti meg. Ösztönzi az időskorú lakosságot otthonuk elhagyására és a támogató szociális kapcsolatokat is jobban fenntartja, működteti.

Feladatok:

- az időskori részvételi motivációs szint emelése és motivációs akadályok csökkentése;
- az idős emberek által használt aktivitási területek (család, sport, szabadidő, kultúra, oktatás, foglalkoztatás stb.) erősítése;
- a WHO Iroda által generált, koordinált és megvalósított, társadalmi részvételt támogató szolgáltatások rendkívül széles skálájának megtartása és lehetőség szerinti fejlesztése;

- a civil klubok mozgósító, toborzó erőforrásainak felhasználása és fokozása a családjukban ragadt idős emberek társadalmi részvételének növelésére;
- időskori önkéntességben rejlő tartalékok mozgósítása;
- az önkéntességre alkalmat adó programok és rendezvények körének szélesítése;
- a Széchenyi István Egyetem által működtetett Nyugdíjas Egyetem további szemesztereinek támogatása és ösztönzése;
- az EESZI által kidolgozott és megvalósított szolgáltatások megtartása, a további pályázati lehetőségek támogatása;
- a közlekedés nehézségeiből fakadó hozzáférés és elérés javítása az egyes programok, rendezvények városrészi kitelepítésével;
- a Beszélgető Hálózat kapacitásának növelése a magányosan élő idős emberek felkeresésére és bevonására.

Tisztelet és társadalmi integráció

Cél: Befogadó társas környezet teremtése, ahol érvényesül az egyenlő bánásmód, és amely azonos esélyeket biztosít a társadalmi részvételre, aktivitásra, a közösségi célokhoz történő hozzájárulásra, növelve a társadalmi egyenlőséget és szolidaritást.

Feladatok:

- a generációk közelítésének további erősítése, a különféle intergenerációs együttműködések támogató programok kapcsolatai hálóinak kialakítása (pld. Nemzedékek Kertje)
- a különböző intézmények, szolgáltatások idősügyi képviselői körének bővítése, jelzési funkcióik megerősítése, különösen az idősekkel kapcsolatos tervek, döntések esetén;
- szélesebb körben tájékoztatni a lakosságot az Idősügyi Tanács tevékenységéről, munkájáról (Idősügyi Fórum, honlapok, helyi média, civil szervezetek, egyéb csatornák);
- az Idősügyi Tanács, a civil szervezetek, az ellátórendszer és a nyilvánosság különböző csatornáin keresztül a szervezetekhez nem tartozó idősök elérése és informálása;
- magányos, nagyon idős emberek tájékoztatása, a jogosultságuknak megfelelő támogatásokhoz való hozzáférés elősegítése, ezzel esélyegyenlőségük javítása;
- a speciális idős csoportokkal (demenciával élők, fogyatékosokkal élők, egyedül élők stb.) való kiemelt foglalkozás;
- a gondozó családtagok minél szélesebb körű bevonása, aktivitásuk fokozása az otthonmaradás természetes támaszainak erősítése érdekében (képzések, felkészítések, kísérések, támogatások);
- az idősödő korosztály megszólítása, a foglalkozás – család - közösség egyensúlyának megelőző kialakítása;
- az idős emberek erőforrásai (tudás, ismeret, értékek, készségek, képességek, eszközök stb.) szélesebb körű megosztásának támogatása (pld. Alkotó Nyugdíjasok Kiállítása);
- a hagyományos éves programok és rendezvények támogatása (Idősek Világnapja, Alkotó Nyugdíjasok Kiállítása, Mindenki Karácsonya ünnepség);
- az időskorral kapcsolatos sztereotípiák, előítéletek csökkentése és a kirekesztődés, elszigeteltség megakadályozása érdekében új időskép kialakítása, amely az idős embernek az élet során felhalmozott tudását, tapasztalatát, a nyugdíjas évek alatti aktivitását, a családban betöltött segítő szerepét hangsúlyozza.

Részvétel és foglalkoztatás

Cél: Az idősödő társadalom képességeinek és erőforrásainak jobb kihasználása, nagyobb számú és jobban működő lehetőségek teremtése az időskorúak számára is a politikai, gazdasági, civil és közösségi életbe való bekapcsolódásra, a foglalkoztatásuk növelésére, a társadalmi elköteleződés és önkéntes aktivitás felületeinek megteremtésére.

Feladatok:

- az alacsony nyugdíjból élők rendszeres tájékoztatása a támogatásokról, részükre a jogosultságuknak megfelelő szolgáltatás biztosítása;
- az alacsony jövedelemből élők számára olyan programok, rendezvények lehetőségének biztosítása, amelyek térítési díj nélkül, ingyenesen vehetők igénybe;
- a társadalmi részvételt, a társadalmi integrációt támogató programok, rendezvények, szolgáltatások alkalmával kapott észrevételek, javaslatok, jelzések meghallgatása, ezek véleményezése és lehetőség szerinti figyelembe vétele a szolgáltatások fejlesztésében;
- az Idősügyi Tanács proaktivitásának, az Idősügyi Fórum rendszerességének további és folyamatos biztosítása;
- az időskori foglalkoztatásnak, mint aktivitást, integrációt fokozó tényezőnek a koncentráltabb bevezetése a helyi időspolitikába;
- kapcsolatépítés és együttműködés a helyi foglalkoztatókkal, az időskori munkavállalás és munkaadás sajátosságainak megismerése.

Lokális szolgáltatások

Kommunikáció, információ

Cél: Az idősebb korosztályok megfelelő időzítéssel, megbízható, releváns és érthető információkhoz férjenek hozzá saját közösségük és mindennapi életük minden vonatkozásában az interperszonális, a klasszikus és az új online-közösségi információs technológiák és médiumok révén.

Feladatok:

- elősegíteni, hogy az idősebb korosztály körében magasabb arányban rendelkezzenek a háztartások, illetve az idősügyi szervezetek számítógéppel, valamint az élethosszig tartó tanulás, az informatikai ismeretek elsajátítása, bővítése;
- az infokommunikációs nehézséggel élő idős emberek támogatása képzések, tréningek, eszközök, közösségi fórumok által;
- az infokommunikációs képzések, tréningek jobb hozzáférésének és elérhetőségének támogatása, városrészekbe kihelyezett módon;
- a hagyományos személyes kommunikációs formák használata, a sajátos időskori adottságoknak megfelelően;
- az idősbarát kommunikáció fejlesztése, láthatóbb, hallhatóbb, érthetőbb üzenetek megfogalmazása az idősek számára, közérthető kommunikáció (olvasható, látható betűnagyság, speciális tempó, nyelvi kifejezésmód, magyarázat, ismétlések, idegen szavak elhagyása);
- speciális időskori élethelyzetek speciális kommunikációs technikáinak terjesztése, különös tekintettel a demenciával élő idős emberekre és gondozóikra, a velük kapcsolatban állókra;
- az időskorral kapcsolatos információs anyag összeállítása, elektronikus felületen, folyamatosan aktualizált formában;

- a hozzátartozókkal való folyamatos kapcsolattartás, az elérhetőség, a visszacsatolás lehetőségeinek biztosítása.

Közösségi támogatás, egészségügyi és szociális szolgáltatások

Cél: Széleskörű, jól telepített és könnyen elérhető egészségügyi, szociális és közösségi szolgáltatások biztosítása az idősebb korosztályok számára, figyelembe véve az igények és szükségletek társadalmi eltéréseit is.

Feladatok:

- a szociális alapszolgáltatások folyamatos és szükségletorientált fejlesztése, különösen a saját otthonban maradáshoz támogató házi segítségnyújtás, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás és az idősek klubjai terén;
- az egészségügyben és a szociális ellátórendszerben bekövetkezett munkaerőhiány lehetőségek szerinti áthidalása, a meglévők megtartása, a munkaerő elvándorlás megelőzése, mivel az alábbi feladatok csak ennek teljesülésével tudnak megvalósulni;
- az országban szintén elsőként Győrben meghonosított Alzheimer Caféval való szorosabb együttműködés további biztosítása;
- ápolást-gondozást nyújtó, tartós bentlakásos idősek otthonának felépítése, a várakozói létszámra tekintettel, a permanensen növekvő igények kielégítése miatt, a szakképzett munkaerő, mint alapvető feltétel megteremtése esetén;
- a demenciával élő emberek idősek otthonában történő ellátásának bővítése, szintén az igény szint rohamos emelkedése miatt;
- az EESZI szakmai projektjeinek, innovációinak megerősítése, különösen az Idősvonal, az INDA 2 és az INTERREG projektek szolgáltatás fejlesztéseinek fenntarthatóvá tétele/támogatása;
- a WHO Iroda tevékenységének további támogatása a megkezdett tevékenységek folytatásában, az innovációk és jó gyakorlatok kidolgozásában, adaptálásában;
- a házi orvosi praxisok helyzetének (kapacitás, létszám, körzetek stb.) időszűrésre épített feltérképezése;
- az ENSZ Egészséges Idősödés Évtizede (2021-2030) együttműködés célkitűzéseinek megvalósítása (korbarát környezet, öregedés elleni küzdelem, integrált gondozás és hosszú távú törődés);
- az idősbárát szemlélet és bánásmód új technikáinak terjesztése a szociális és az egészségügyi ellátórendszer szakembereinek körében (demencia szimuláció, tréningek stb.);
- a lakosság széleskörű tájékoztatása az időskorban előforduló mentális betegségekről, tüneteiről és a korai beavatkozás lehetőségeiről;
- az idősek számára is könnyen ugyanakkor hatékonyan végezhető mozgásformák megismertetése, kifejezetten idősek számára biztosított, aktivitás elősegítő programok biztosítása (Szépkorúak Tornája, Gyalogló Klubok, Szenior táncsoportok);
- a hagyományosan jól működő Egészség-Piac, Egészség-Placc programok szolgáltatásainak bővítése, demencia-érzékenyítés és tájékoztatás.